

วิธีการเก็บตัวอย่างแมลง

กับดักมุ้ง (malaise trap) มีลักษณะคล้ายกระโจม ทำด้วยผ้ามุ้ง หลักการทำงานของกับดักนี้คือ จะติดตั้งในทิศทางขวางทางบินของแมลง เมื่อแมลงบินมาชนกับดัก แมลงจะได้ขึ้นข้างบน ซึ่งที่ปลายสุดของกับดักจะมีขวดใสตัวอย่างแมลงที่มีน้ำยารักษาสภาพอยู่ภายใน แมลงที่ไต่ขึ้นมาก็จะตกลงในขวดนี้ กับดักชนิดนี้สามารถจับแมลงได้หลายกลุ่มทั้งพวกที่บินหากินกลางวันและกลางคืน เช่นด้วงปีกแข็ง (beetle) กลุ่มแมลงวัน (flies) พวกผึ้ง ต่อ แตน (hymenoptera) พวกมวน หรือเพลี้ย (hemiptera) และแมลงกลุ่มอื่นๆ ก็สามารถใช้กับดักชนิดนี้จับได้ กับดักนี้สามารถตั้งทิ้งไว้ยาวนานหลายเดือนหรือเป็นปี เก็บตัวอย่างจากกับดักนี้ทุกสัปดาห์

จับแมลงโดยตรง (By hand) จับแมลงที่พบโดยตรง เช่น
ด้วง ตั๊กแตนตำข้าว ตั๊กแตนกิ่งไม้ที่ชอบเกาะบนต้นไม้
แมลงที่เดินบนพื้นดินโดยผู้เก็บสามารถใช้มือจับได้โดยตรง
หรือแมลงที่อยู่ภายในปุ่มปมของเถาไม้ หรือรากไม้ รวมทั้ง
แมลงน้ำที่เกาะบนรากไม้ ซึ่งอาจจับโดยใช้ forcep การ
ใช้สายดูด (Aspirator) ใช้ดูดเก็บตัวอย่างที่มีขนาดเล็กที่
พบตามพื้นดิน หรือเกาะตามผิวของก้อนหินที่อยู่ในน้ำ
หรือแมลงพวกที่อาศัยอยู่ตามซากใบไม้ที่ทับถม

กับดักจาน (pan trap) วิธีนี้ใช้จับแมลงกลุ่มที่มีนิสัยเดิน
หาอาหารตามพื้นดิน เช่น มด, ด้วง โดยเฉพาะด้วงดิน,
แมลงหางดีด รวมทั้งแมลงพวกที่บินต่ำๆ ไกลมากนัก เช่น
แมลงแมงป่อง แตน เพลี้ยกระโดด เป็นต้น โดยใช้จานที่มี
สีเหลืองซึ่งสามารถดึงดูดแมลงได้ดี

กับดักขวางทางบิน (flight interception trap) ใช้ใน
การจับแมลงพวกผีเสื้อกลางวัน แมลงปอ หรือแมลงที่บิน
อื่นๆ รวมทั้งกลุ่มที่ชอบหลบซ่อนตามพุ่มไม้ ต้นไม้เดี่ยวๆ
หรือตามยอดหญ้า ซึ่งมักเป็นกลุ่มด้วงปีกแข็ง (beetle)
พวกเพลี้ย, แมลงวัน บางกลุ่ม แมลงที่

กับดักจับแมลงบนชั้นเรือนยอดไม้ (canopy insect trap) มีลักษณะคล้ายกระโจม ทำด้วยผ้ามุ้ง มี ขวดเก็บตัวอย่างอยู่สองขวด คือขวดด้านบน และขวดด้านล่าง กับดักนี้ใช้แขวนบนต้นไม้ตามระดับ ความสูงระดับต่างๆ เพื่อศึกษาสังคมแมลงในระดับชั้นเรือนยอดไม้ หลักการทำงานของกับดักชนิดนี้ คือเมื่อแมลงบินมาชนกับผนังของกับดัก แมลงนั้นก็จะหล่นลงในขวดเก็บตัวอย่างที่อยู่ด้านล่าง หรือไม้ กิ่งไต่ขึ้นไปบนขวดเก็บตัวอย่างที่อยู่ด้านบน โดยขวดเก็บตัวอย่างแมลงทั้งสองขวดนี้จะใส่น้ำยารักษา สภาพไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวอย่างเน่าเสีย

กับดักแสงไฟ (light trap) ประกอบด้วย จอผ้าขาวสีเหลี่ยมผืนผ้าขนาด 3 x 2 เมตร และชุดไฟฟ้าให้แสงสว่าง วิธีนี้ใช้จับแมลงกลุ่มที่ออกหากินในเวลากลางคืน นิยมใช้ในการเก็บตัวอย่างผีเสื้อกลางคืนหรือแมลงอื่นๆที่ชอบบินตอมแสงไฟ เช่น พวกด้วงดิน ด้วงเสื่อ กว่าง ด้วงหนวดยาว ฯลฯ การจับแมลงวิธีนี้สามารถจับแมลงได้เป็นจำนวนมาก โดยแต่ละช่วงเวลามักพบแมลงต่างกันด้วย